

## **Prof. dr. Jasper Knoester Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw**

**Op donderdag 3 maart werd prof. dr. Jasper Knoester op voordracht van de RUG koninklijk onderscheiden. Tijdens zijn afscheid spelde burgemeester K.F. Schuiling van de gemeente Groningen hem de versierselen op. Knoester is benoemd tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.**

Jasper Knoester (Hoensbroek, 1958), is hoogleraar Theorie van de Gecondenseerde Materie en decaan en prorector van de Faculteit Science and Engineering (FSE) van de RUG. Als decaan heeft hij sinds zijn benoeming in 2010 een buitengewoon grote rol gespeeld in de ontwikkeling van de universiteit en zijn faculteit in het bijzonder. Hij is een multi-getalenteerde pionier en een visionaire en verbindende bestuurder die dankzij zijn uitzonderlijke leiderschap de faculteit tot het niveau van wereldformaat heeft gebracht. Hij is een prominent lid van een select aantal monumentale topwetenschappers die erin slagen leiders te zijn op zowel wetenschappelijk als bestuurlijk gebied. Op 1 januari jl. is hij decaan geworden aan de Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Universiteit Leiden.

### **Bijzonder succesvolle wetenschapper**

Op wetenschappelijk gebied heeft Knoester met onderzoek van hoge kwaliteit en opmerkelijke ontdekkingen zijn sporen ruim verdiend. Hij kwam in 1989 bij de RUG in dienst als onafhankelijke Huygens Fellow en ontwikkelde zich razendsnel tot een succesvolle, creatieve wetenschapper. In 1993 werd hij benoemd tot hoogleraar Theorie van de Gecondenseerde Materie. Zijn theoretische onderzoek betreft elektronische en optische eigenschappen van moleculaire materialen, die onder andere worden toegepast in camera's, tv-schermen en zonnepanelen. Hij is (mede)auteur van zo'n 195 peer-reviewed artikelen en een veelgevraagd spreker tijdens internationale congressen en colloquia aan andere instellingen. Hij stond ook aan de basis van de huidige toponderzoekschool *Zernike Institute of Advanced Materials* (ZIAM), waarvan hij van 2003 tot 2009 wetenschappelijk directeur was. Als hoogleraar heeft hij een klimaat gecreëerd waarin topwetenschap kan gedijen. Daardoor heeft de faculteit vele topwetenschappers kunnen aantrekken en belangrijke prijzen en successen in de wacht gesleept, zoals Spinoza en zelfs een Nobelprijs. Zijn wetenschappelijke en bestuurlijke werk heeft hij altijd met enorme inzet gecombineerd. Zo is hij erin geslaagd om naast zijn drukbezette functie als decaan zo'n tachtig wetenschappelijke publicaties in vooraanstaande tijdschriften te publiceren.

### **Verbinder met grote toewijding en professionele inzet**

Sinds zijn aanstelling als decaan van FSE in 2010 is Knoester voorzitter van het driekoppige faculteitsbestuur, geeft hij leiding aan tien onderzoeksinstituten en in totaal 1.600 promovendi en wetenschappelijke en ondersteunende medewerkers. Onder zijn leiding is de faculteit uitgegroeid tot een moderne, diverse organisatie met veel Engelstalige opleidingen en een open en inclusieve atmosfeer. Hierdoor trekt Knoester de beste wetenschappelijke talenten uit de hele wereld naar Groningen. De faculteit telt op dit moment meer dan zeventig nationaliteiten en het aantal studenten is tussen 2010 en 2021 verdubbeld van 3.500 naar 7.000.

### **Fundamenteel en technisch wetenschappelijk profiel**

Knoester was als decaan nauw betrokken bij de uitvoering van de sectorplannen voor natuurkunde en scheikunde, gericht op de vergroting van de instroom van studenten, de verbetering van het studierendement en een aanscherping van de onderzoeksprofielen van deze disciplines. Dankzij zijn inzet en visie heeft de faculteit nu zowel een sterk fundamenteel als technisch wetenschappelijk profiel, wat onder meer heeft geleid tot nieuwe onderzoeksgroepen op het gebied van Biomedical Engineering en Mechanical Engineering. Als geen ander zoekt hij de verbinding met andere met bètafaculteiten van andere universiteiten maar ook met andere wetenschappelijke disciplines, met name de sociale en geesteswetenschappen binnen en buiten de RUG. Zo is FSE onder zijn leiding uitgegroeid tot een zeer goede partner van het UMCG op het gebied van onderzoek en onderwijs. Dit heeft onder andere geleid tot het initiatief Health Technology Research & Innovation Cluster. Ook werken FSE en UMCG samen op het gebied van onderzoek naar medische beeldvorming en is het aantal studenten dat kiest voor opleidingen als Biomedical Sciences en Biomedical Engineering bijzonder sterk gegroeid.

### **Veelzijdige bestuurder**

Knoester heeft verschillende bestuurlijke functies vervuld binnen de universiteit. Zo was hij Prorector en Chief Diversity Officer en is hij lid van de universitaire stuurgroep *Erkennen en Waarderen*, waarbij hij een belangrijke rol speelt in discussie over de herziening van de wetenschappelijke loopbaan. Daartoe heeft hij in zijn eigen faculteit het voortouw genomen met een pilot over wetenschappelijke carrières. Als voorzitter van het landelijke bètadecanenoverleg ontpopte hij zich tot een bijzondere verbinder, waardoor het overleg tussen de universiteiten sterk is verbeterd. Met zijn grote toewijding en professionele inzet heeft hij op excellente wijze bijgedragen aan de bloei van de Nederlandse bètawetenschap in brede zin.

### **Aandacht voor vrouwen in een mannenbolwerk**

Als hoogleraar was Knoester betrokken bij de introductie van het innovatieve tenure-track loopbaanbeleid, waarmee elke wetenschapper de kans kreeg om zich in tien jaar tijd te ontwikkelen tot hoogleraar. Als decaan heeft hij dit beleid verder versterkt en gemoderniseerd en heeft steeds aandacht besteed aan de positie van vrouwen binnen een faculteit die traditiegetrouw in de hogere regionen vooral een mannenbolwerk was. Hij streeft naar een 50%-50%-verdeling, ook onder hoogleraren, en heeft ervoor gezorgd dat het aantal vrouwen aan de top van de faculteit aanzienlijk is toegenomen. Zo heeft hij meer dan dertig posities voor Rosalind Franklin Fellows gecreëerd. Zijn beleid om de genderdiversiteit te vergroten en de wervingscultuur en benoemingsadviescommissies te moderniseren wordt inmiddels breed gedragen. Inmiddels telt de faculteit een hoger percentage vrouwelijke hoogleraren dan andere bètafaculteiten in het land. Vanwege deze inspanningen heeft hij in 2018 namens de faculteit de eerste Diversiteitsprijs van de Nederlandse Natuurkundige Vereniging in ontvangst genomen.

### **Begaafd docent en uitmuntende begeleider**

Voordat hij decaan werd, is Knoester drie keer uitgeroepen tot beste docent natuurkunde en eenmaal als beste docent van de hele faculteit. Hij is bijzonder getalenteerd in het uitleggen

van zeer complexe kennis en helpt studenten tot een diep begrip van de materie te komen. Ook tijdens zijn fulltime aanstelling als decaan is hij doorgegaan met het geven van colleges. Daarnaast heeft hij 29 promovendi begeleid waarvan 28 keer als eerste promotor. Studenten, promovendi en postdocs roemen hem om zijn uitmuntende, bevlogen en betrokken begeleiding. Hij opent deuren voor studenten bij internationale universiteiten en topinstituten en blijft persoonlijk betrokken ook nadat ze uit Groningen vertrekken. Zo heeft hij een volgende generatie wetenschappers mede gevormd.

### **Internationale impact**

Op internationaal gebied werkt Knoester intensief samen met topuniversiteiten over de hele wereld met als doel bij te dragen aan het oplossen van de grote wetenschappelijke en maatschappelijke problemen, zoals de klimaatcrisis. Zo heeft hij verschillende innovatieve programma's opgezet, waardoor wetenschappers samen met buitenlandse collega's onderzoeksprojecten konden opzetten. Hierdoor zijn er aan zijn faculteit sinds 2013 120 internationale dubbelpromotie-trajecten van start gegaan. Verder was hij Visiting Professor bij het Massachusetts Institute of Technology (MIT) en Guest Professor bij Jilin University. Ook werkte hij nauw samen met de Nanyang Technological University in Singapore om een gezamenlijk PhD-programma op te zetten.

### **Empathisch en toegankelijk**

Knoester wordt niet alleen geroemd vanwege zijn exceptionele wetenschappelijke en bestuurlijke kwaliteiten, maar ook vanwege zijn uitzonderlijke persoonlijke kwaliteiten en de respectvolle manier waarop hij met mensen omgaat: hij kan goed luisteren, is rustig en bescheiden, empathisch en toegankelijk. Hij combineert deze kwaliteiten met een uitzonderlijke visie en bestuurlijke moed en weet mensen en belangen bijeen te brengen voor een gemeenschappelijk doel. Uitzonderlijk is dat hij zijn meer dan fulltime werkzaamheden als hoogleraar en decaan steeds heeft gecombineerd met onderzoek, onderwijs en andere bestuurlijke activiteiten.